

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz,

☎ 095 747 28 71, 095 747 28 72, fax 095 747 25

www.pup.powiatmysliborski.pl e-mail: szmy@praca.gov.pl

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MYŚLIBORSKIM
NA KONIEC 2011r.
RAPORT
(część II – struktura zawodowa absolwentów)**

Myślibórz 2012

Niniejsze opracowanie, mające charakter prognostyczny, stanowi II część raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim za rok 2011. Raport obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach zarejestrowanych w PUP w powiecie myśliborskim według szkół i zawodów oraz o przewidywanych absolwentach w roku 2012r.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zawodowe pracowników. Wdrożenie systemu monitoringu pomaga określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy. Z założenia monitoring ma służyć osobom, które poszukują pracy przy uwzględnieniu dopasowania swoich kwalifikacji zawodowych do oczekiwań pracodawców. Jako udoskonalone narzędzie jest pomocny osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i uczącym się, jak również wszelkim instytucjom edukacyjnym i szkoleniowym w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy.

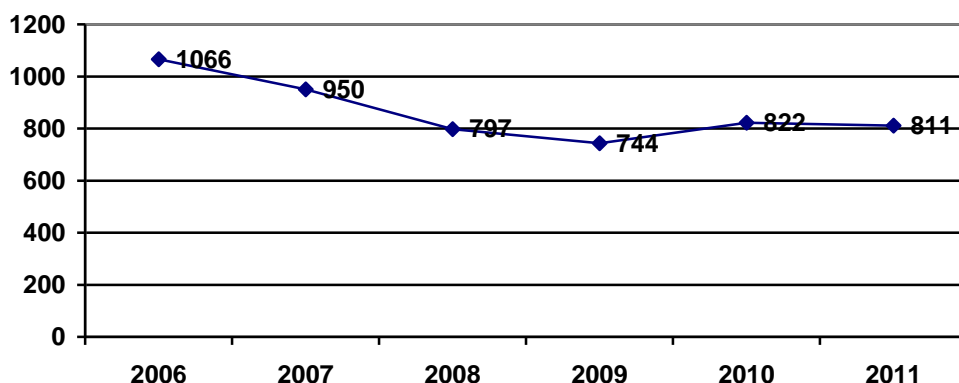
Ponadto monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala ocenić spójność kształcenia z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stanowi również źródło informacji o procesie dostosowania edukacji do wymagań lokalnego rynku zatrudnienia.

W 2011r. PUP w Myśliborzu przeprowadził w ramach współpracy ze środowiskiem szkolnym, badania ankietowe w szkołach ponadgimnazjalnych. Objęto nim 10 szkół ponadgimnazjalnych (w tym zespoły szkół, w których działają: technika, licea ogólnokształcące, zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły dla dorosłych).

Celem przeprowadzonego badania ankietowego było uzyskanie informacji o liczbie absolwentów 2011r. oraz uzyskanie informacji o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w roku 2012, w podziale na kategorie zawodowe i konkretne zawody.

Z analizy wynika, że w 2011r. szkoły ponadgimnazjalne w powiecie myśliborskim ukończyło 811 absolwentów.

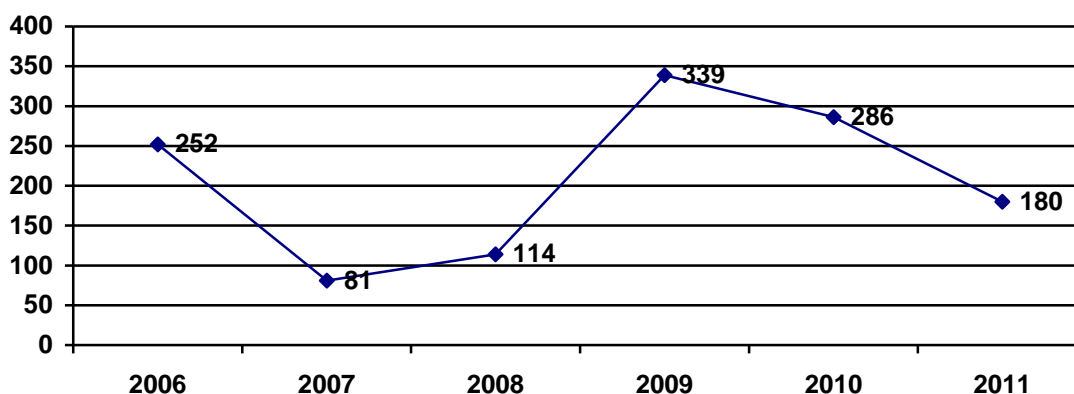
Wykres 1. **Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu myśliborskiego w latach 2006 - 2011.**

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Wykres przedstawia nam jak kształtowała się liczba absolwentów w przeciągu kilku lat, od roku 2006 do 2011. Analizując możemy zauważyć, iż liczba absolwentów z roku na rok malała, dopiero w 2010 znacznie wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. Rok 2011 pokazuje, iż nastąpił nieduży spadek absolwentów.

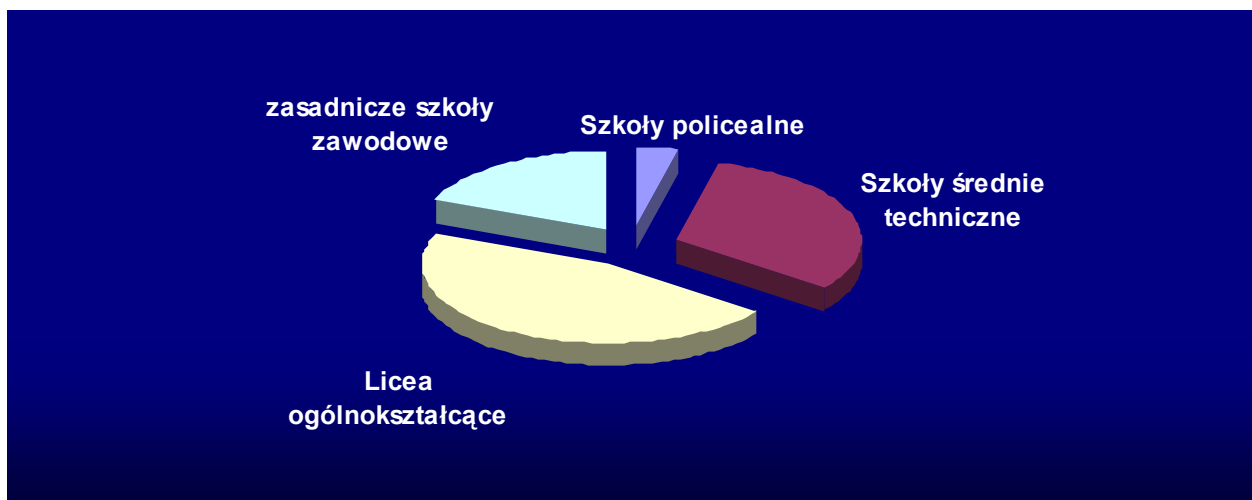
Wykres 2. **Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP na terenie powiatu myśliborskiego w latach 2006 - 2011. (stan na koniec grudnia danego roku)**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu z programu generującego „SyriuszStd”

Widzimy jak duża różnica jest w liczbie absolwentów bezrobotnych w kolejnych latach. Analizując okres od 2006 – 2011r. można zauważyć, że najwięcej absolwentów zarejestrowało się w powiecie myśliborskim w roku 2009, najmniej z kolei w 2007r. W 2011 roku nastąpił spory spadek osób bezrobotnych wśród absolwentów.

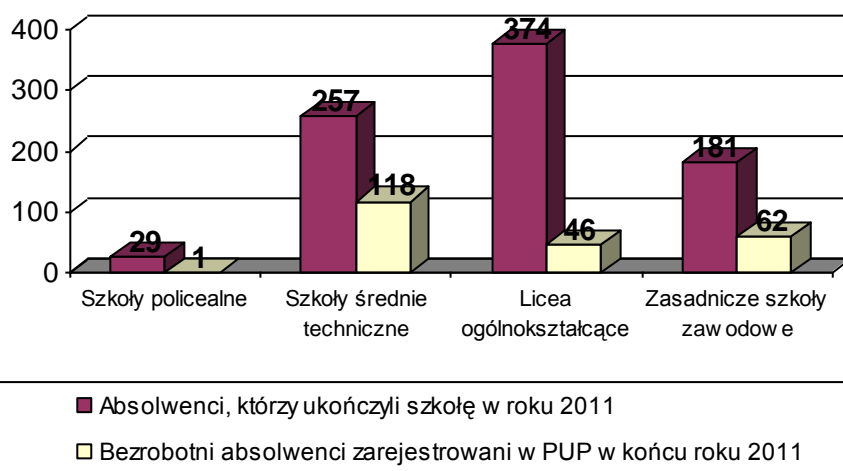
Wykres 3. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2011r. w powiecie myśliborskim według typu szkół.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Powyższy wykres przedstawia strukturę zawodową absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011, według poziomu wykształcenia. Z tego najliczniejszą grupę stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących. Liczba ta przez ostatnie 4 lata utrzymuje się mniej więcej na poziomie zrównoważonym. Drugą grupę stanowią absolwenci z wykształceniem średnim technicznym i zawodowym, a najmniejszą grupę stanowią absolwenci z wykształceniem policealnym.

Wykres 4. Absolwenci szkół powiatu myśliborskiego zarejestrowani w PUP w Myśliborzu według typu szkół w roku 2011.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż najwyższy odsetek absolwentów szkół powiatu myśliborskiego pozostających w rejestrze bezrobotnych w końcu 2011 roku odnotowuje się w przypadku absolwentów, którzy ukończyli szkoły średnie techniczne oraz zasadnicze zawodowe.

Tabela 1. Struktura zawodowa absolwentów szkół policealnych i średnich według zawodów w powiecie myśliborskim w latach 2011 i 2012.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	Przewidywani absolwenci w roku 2012
000000	Bez zawodu	374	46	375
311204	Technik budownictwa	19	13	12
311504	Technik mechanik	16	5	18
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	23	6	0
331403	Technik ekonomista	24	10	41
334306	Technik administracji	7	1	3
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	22	12	25
351203	Technik informatyk	66	35	74
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	6	0	29
422402	Technik hotelarstwa	61	24	62
522305	Technik handlowiec	26	12	0
532990	Opiekun w domu pomocy społecznej	16	0	5

Zródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Dane zawarte w tabeli pokazują, w jakich zawodach najczęściej rejestrują się absolwenci szkół policealnych i średnich. Najwięcej jednak w końcu 2011r. było zarejestrowanych absolwentów nie posiadających zawodu, techników informatyków, techników hotelarstwa nieco mniej techników budownictwa, techników organizacji usług gastronomicznych i techników handlowców.

Tabela 2. Struktura zawodowa absolwentów szkół zasadniczych zawodowych według zawodów w powiecie myśliborskim w latach 2011 i 2012.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	Przewidywani absolwenci w roku 2012
512002	Kucharz małej gastronomii	16	7	13
514101	Fryzjer	9	3	7
522301	Sprzedawca	34	17	35
711202	Murarz	5	4	10
712603	Monter instalacji gazowych	2	1	0
721301	Blacharz	1	0	1
722204	Ślusarz	27	8	29
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	40	20	31
723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	0	0	1
741103	Elektryk	1	0	0
751201	Cukiernik	1	1	1
751204	Piekarz	3	1	0
752205	Stolarz	12	0	17

Zródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Dane zawarte w tabeli pokazują, w jakich zawodach najczęściej rejestrują się absolwenci szkół zasadniczych zawodowych. Najwięcej w końcu 2011r. było zarejestrowanych mechaników pojazdów samochodowych, sprzedawców, ślusarzy oraz kucharzy małej gastronomii.

Prognozy dla powiatu myśliborskiego na rok 2012 wskazują, że największa liczba absolwentów będzie miała wykształcenie średnie ogólnokształcące. Przewiduje się też, że o 21 osób mniej niż w roku 2011 otrzyma wykształcenie średnie techniczne. Z kolei o 6 osób mniej legitymowało się będzie wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Tabela 3. Porównawcze zestawienie charakterystycznych dla lokalnego rynku pracy zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz kierunków kształcenia absolwentów, którzy ukończyli szkołę w powiecie myśliborskim w 2010r. i kierunków kształcenia przewidywanych absolwentów w roku 2011.

Lp.	Zawody deficytowe	Zawody nadwyżkowe	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w roku 2011	Przewidywani absolwenci w 2012 roku
1.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	Mechanik pojazdów samochodowych	Technik informatyk – 66 osób	Technik informatyk – 74 osób
2.	Kierowca operator wózków jezdniowych	Mechanik samochodów osobowych	Technik hotelarstwa – 61 osoby	Technik hotelarstwa – 62 osoby
3.	Pozostali opiekunowie dziecięcy	Bez zawodu	Mechanik pojazdów samochodowych – 40 osób	Technik ekonomista – 41 osób
4.	Konserwator budynków	Pedagog	Sprzedawca – 34 osób	Sprzedawca – 35 osób
5.	Dekarz	Technik organizacji usług gastronomicznych	Ślusarz – 27 osób	Mechanik pojazdów samochodowych – 31 osób
6.	Kowal	Cukiernik	Technik handlowiec – 26 osób	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy – 29 osób
7.	Sekretarka	Specjalista administracji publicznej	Technik ekonomista – 24 osoby	Ślusarz – 29 osób
8.	Tapicer	Technik informatyk	Technik żywienia i gospodarstwa domowego – 23 osoby	Technik organizacji usług gastronomicznych – 25 osoby
9.	Brukarz	Piekarz	Technik organizacji usług gastronomicznych – 22 osoby	Technik mechanik – 18 osób
10.	Woźny	Kucharz małej gastronomii	Technik administracji – 7 osób	Stolarz – 17 osób

Źródło: Opracowanie własne

Analiza liczby absolwentów w porównaniu z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w Powiatowym Urzędzie Pracy pozwala zidentyfikować zawody najbardziej zagrożone bezrobociem. Należą do nich: technik informatyk, technik hotelarstwa, mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca, technik budownictwa, technik organizacji usług gastronomicznych oraz technik handlowiec. Sporo absolwentów nie posiadających zawodu czyli osoby bez wykształcenia lub po szkole średniej ogólnokształcącej zarejestrowało się w

końcu roku 2011. Jednak w porównaniu z ogólną liczbą tych absolwentów wynosi to tylko 12%

Jak daje się zauważyć większość absolwentów często zasila rynek pracy w zawodach nadwyzkowych. Należy do nich między innymi technik informatyk. Szkoły w powiecie myśliborskim nadal wypuszczają dużą liczbę absolwentów w tym zawodzie. Niestety nie znajdują oni zatrudnienia na lokalnym rynku pracy o czym świadczy duża ich liczba wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Myśliborzu w końcu 2011 roku. Podobnie wygląda sytuacja z zawodem mechanik pojazdów samochodowych. Absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w 2011 roku w tym zawodzie było 40 osób i z tego połowa zarejestrowana była pod koniec roku 2011 w PUP w Myśliborzu. Ofert pracy w tych zawodach w 2011 roku było zgłoszonych bardzo niewiele. Na technika informatyka zgłoszono tylko jedną ofertę na 1 miejsce pracy a na mechanika pojazdów samochodowych nie było żadnych zgłoszeń jedynie 6 ofert na 8 stanowisk zgłoszono w zawodzie mechanik samochodów ciężarowych i osobowych.

Z analizy wynika, że młodzi ludzie kształcą się w kierunkach, na które podaż przewyższa popyt. Nadal również nie posiadają wystarczających umiejętności praktycznych. Brak jest w programach nauczania zajęć umożliwiających nabycie umiejętności pracy w zawodzie, w którym uczniowie zgłębiają wiedzę teoretyczną. Niejednokrotnie dopiero odbycie staży pozwala na otrzymanie przez absolwentów pracy w wyuczonym zawodzie. Na uwagę zasługuje też fakt, że zdobywane w szkole zawodowej kwalifikacje zawodowe oraz ponadzawodowe oceniamy jako nadal niedostosowane do obecnego charakteru pracy. Absolwenci szkół zawodowych, oprócz kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych przydatnych w pracy, powinni posiadać umiejętności informatyczne oraz językowe, często wymagane przez pracodawców. Ponadto często absolwenci szkół zawodowych nie posiadają wystarczających umiejętności praktycznych.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają też osoby nie posiadające potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych, w niniejszym raporcie są to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Nie jest to dobrym zjawiskiem na rynku pracy, ponieważ oczekiwania pracodawców w stosunku do nowozatrudnionych pracowników są wysokie. Pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji, jakie powinien spełniać przyszły kandydat do zatrudnienia. Najczęściej oczekują, aby kandydat potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i żeby wykazywał się takimi cechami osobowości jak: zdolność do samodzielnego działania, dyspozycyjność,

operatywność i innowacyjność. Dlatego absolwenci szkół już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę nie tylko zawodową, ale również na temat rynku pracy i jego wymogów.

Jeśli chodzi o absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu myśliborskiego w 2011 roku, nadal największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu, legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym, które prawdopodobnie będą w przyszłości kontynuowały naukę na poziomie akademickim. Część z nich zdobędzie zawód poprzez dalszą naukę, jednak nie wszyscy – część pozostanie przy nabytym już wykształceniu średnim. Opisana sytuacja niesie ze sobą zagrożenia m.in.: osoby takie zwykle mogą wykonywać jedynie pracę, która nie wymaga konkretnych kwalifikacji zawodowych, co czyni ich potencjalnymi pracownikami przy pracach prostych. Praca tak często nie zaspakaja ich ambicji, co powoduje dużą rotację na stanowiskach pracy, podejmowanie pracy nie rejestrowanej, potrzebę korzystania ze wsparcia opieki społecznej oraz brak satysfakcji z życia zawodowego i utratę motywacji do poszukiwania pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu, może proponować absolwentom formy aktywizacji zawodowej przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stara się, więc w jak największym stopniu trafnie stosować je do absolwentów z różnymi zawodami. Najbardziej popularną na rynku pracy formą aktywizacji tych młodych ludzi są staże i tą formą objętych jest najwięcej absolwentów. Ponadto absolwenci aktywizowani są poprzez jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, szkolenia, zajęcia grupowe informacyjne, udział w zajęciach Klubu Pracy, gdzie poznają techniki aktywnego poszukiwania pracy. Oferowane są im także oferty pracy niesubsydiowanej. Osoby mające trudności z rozpoznaniem własnych oczekiwań zawodowych oraz ich dostosowaniem do potrzeb rynku, korzystają z usług poradnictwa zawodowego. Jednakże zjawisko bezrobocia wśród absolwentów jest tematyką dość skomplikowaną, ze względu na to, że uzależnione jest od wielu czynników m.in.: kierunków kształcenia, które należałoby ustalać w skali nie tylko powiatu, ale i województwa, a nawet kraju, mobilności w poszukiwaniu szkół i zdobyciu zawodu, który byłby najbardziej odpowiedni na terenie zamieszkania, kształcenia ustawicznego (przez całe życie).

Sporządziła:
Ewa Ligęza